

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

woensdag

mercredi

20-12-2000

20-12-2000

15:00 uur

15:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het voorstel van de heer Freddy Willockx, regeringscommissaris, om landen te belonen met steun van ontwikkelingssamenwerking indien ze de hun gevluchte landgenoten terugnemen die uit België worden uitgeprocedeerd" (nr. 2732)

Sprekers: **Ferdy Willems, Eddy Boutmans,** staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de bijdrage van de Belgische samenwerking om de MOL in staat te stellen tegemoet te komen aan de verplichtingen van het klimaatverdrag" (nr. 2771)

Sprekers: **Claudine Drion, Eddy Boutmans,** staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden" (nr. 2806)

Sprekers: **Dirk Van der Maelen,** voorzitter van de SP-fractie, **Eddy Boutmans,** staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

SOMMAIRE

Question orale de M. Ferdy Willems au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la proposition de M. Freddy Willockx, commissaire du gouvernement, de récompenser par une aide au développement les pays disposés à reprendre leurs compatriotes réfugiés en Belgique qui sont expulsés en fin de procédure" (n° 2732)

Orateurs: **Ferdy Willems, Eddy Boutmans,** secrétaire d'Etat à la Coopération au développement

Question orale de Mme Claudine Drion au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la contribution de la Coopération belge pour permettre aux PMA de rencontrer les exigences de la Convention sur le climat" (n° 2771)

Orateurs: **Claudine Drion, Eddy Boutmans,** secrétaire d'Etat à la Coopération au développement

Question orale de M. Dirk Van der Maelen au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la création de la SA Société belge d'Investissement pour les pays en développement" (n° 2806)

Orateurs: **Dirk Van der Maelen,** président du groupe SP, **Eddy Boutmans,** secrétaire d'Etat à la Coopération au développement

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

WOENSDAG 20 DECEMBER 2000

15:00 uur

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

du

MERCREDI 20 DÉCEMBRE 2000

15:00 heures

De vergadering wordt geopend om 15.13 uur door de heer Geert Versnick, voorzitter.

La séance est ouverte à 15.13 heures par M. Geert Versnick, président.

De mondelinge vraag nr. 2922 van de heer Guido Tastenhoye werd ingetrokken.

01 Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het voorstel van de heer Freddy Willockx, regeringscommissaris, om landen te belonen met steun van ontwikkelingssamenwerking indien ze de hun gevluchte landgenoten terugnemen die uit België worden uitgeprocedeerd" (nr. 2732)

01 Question orale de M. Ferdy Willems au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la proposition de M. Freddy Willockx, commissaire du gouvernement, de récompenser par une aide au développement les pays disposés à reprendre leurs compatriotes réfugiés en Belgique qui sont expulsés en fin de procédure" (n° 2732)

01.01 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, deze vraag dateert van 20 november. Intussen was ik zelf in Colombia. Intussen is er een maand verstreken. De discussies van vorige week kennen we. Op 28 november stelde de heer Tastenhoye een vraag aan de eerste minister. De collega was zo vriendelijk mij dit te signaleren, waarvoor mijn dank. Ondertussen werd dus heel wat geantwoord.

Mijn eerste vraag was of er overleg plaatsvond met de staatssecretaris? Het antwoord op die vraag kan ik lezen in het antwoord van de eerste minister. Hij heeft daarin een heel duidelijke

chronologie gegeven en hij heeft ook tien voorwaarden opgesomd. Ik had graag geweten wat precies wordt bedoeld met aanvragen die oorspronkelijk niet gebaseerd waren op oneigenlijke gronden.

Ten tweede, wat zijn de bevindingen van de staatssecretaris? Ik kan op dat vlak momenteel een aantal concrete vragen stellen die ik op 20 november nog niet kon stellen. De heer Willockx kondigde op 13 november aan dat tegen het einde van dit jaar 50 tot 60 procent van de vorig jaar naar ons land gevluchte Kosovaren vrijwillig zou terugkeren. Klopt dit? Heeft men dit percentage inderdaad bereikt?

De heer Tastenhoye heeft in zijn betoog gewaarschuwd voor het aanzuigeffect van de maatregel. Na het antwoord van de eerste minister heeft hij zelf verduidelijkt dat de voorwaarden van de eerste minister dit effect zouden verkleinen. Hoe evalueert de staatssecretaris het mogelijke gevaar van een aanzuigeffect? Wij wensen geen aanzuigeffect. Ik wil echter uitdrukkelijk zeggen dat wij het discours van het Vlaams Blok niet willen onderschrijven.

Ten derde, inzake de budgettaire weerslag van de terugkeer van de Kosovaren verwijs ik naar een persbericht waarin men het heeft over 294 miljoen frank gespreid over Maatschappelijke Integratie en Ontwikkelingssamenwerking. Kloppen deze cijfers? In hoeverre is het budget van Ontwikkelingssamenwerking hierbij betrokken?

Ten vierde, hoeveel landen komen in aanmerking? Ik heb terzake een heel uitgebreid antwoord gekregen van de eerste minister. Een aantal landen hebben namens België een akkoord gesloten: Bulgarije, Estland, Litouwen, Letland en

Polen. Andere landen zijn nog in onderhandeling namens de Benelux: Oekraïne, Albanië, Hongarije, Tsjechië, Macedonië, Marokko, Nigeria, Kazakstan, Moldavië en Slowakije. Kazakstan intrigeert mij wel als ik, na een bezoek van de premier in dat land, in het blad Magazine lees dat er een echte filière is ontstaan. Ik citeer het blad Magazine dat niet onmiddellijk van vreemdelingenhaat kan worden beschuldigd: "Het Laatste Nieuws meldde gisteren dat de Kazakse reisbureaus last-minute trips naar België organiseren omdat de asielprocedure in ons land binnenkort verandert. Pascal Smet, asielspecialist op Binnenlandse Zaken, kon dit bericht niet bevestigen." Dergelijke zaken zijn gesneden koek voor onze geblokte medemensen.

Namens Europa heeft men ook een mandaat om akkoorden te sluiten met Marokko, Pakistan, Sri Lanka en het voor ons zeer belangrijke Rusland. Klopt die lijst intussen? Zijn er intussen concrete overeenkomsten gesloten of niet?

Ten vijfde, hebt u eigen voorstellen om vanuit Ontwikkelingssamenwerking een meerwaarde te geven aan het asieldebat en het debat over de terugkeer? De premier heeft reeds twee concrete suggesties gedaan.

Ten eerste zei hij en ik citeer: "Wij achten het mogelijk om in de toekomst landen van ontwikkelingssamenwerkingsgelden uit te sluiten die systematisch de terugkeer weigeren". Zijn er intussen zulke landen? Heeft men op basis van dit gegeven al landen van ontwikkelingssamenwerking uitgesloten? Zo ja, welke?

Ten tweede heeft de premier een suggestie gedaan met verwijzing naar Duitsland. Ik lees dit even voor: "In Duitsland bijvoorbeeld neemt het district van de stad Berlijn een aantal maatregelen bij de terugkeer van Kosovaren. Wanneer er naar aanleiding van de terugkeer bijkomende jobs worden gecreëerd in Kosovo, wordt een financiële steun toegekend. Wij hebben besloten te onderzoeken of wij dat systeem voor de terugkeer van Kosovaren kunnen invoeren". Is deze suggestie van de premier intussen werkelijkheid geworden of blijft dit een denkpiste? Hebt u eventueel zelf nog andere suggesties? Zo ja, welke? Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik mij aan mijn spreektijd heb gehouden.

De **voorzitter**: Collega, u hebt in elk geval erg uw best gedaan. Wel hebt u zoveel vragen gesteld dat ik vrees dat de staatssecretaris in problemen kan komen.

01.02 Minister **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, ik meen dat het merendeel van de vragen reeds door de premier beantwoord werd. Het gaat hier om een geheel van initiatieven dat binnen de regering besproken is in het kader van het totale asieldebat. Niemand zal betwisten dat de regering de voorkeur geeft aan een beleid dat vrijwillige terugkeer van mensen die hier niet mogen blijven bevordert. Ook ik sta daar sterk achter. Mensen die nog geen bevel tot uitwijzing hebben gekregen maar die om een of andere reden terug zouden willen hoewel ze in moeilijke economische omstandigheden verkeren kunnen daar ook bij betrokken worden. In dat kader zijn een aantal denksporen onderzocht en een aantal ervan zijn in beslissingen vervat die trouwens niet over de hele lijn nieuw zijn. Wel moet men het onderscheid maken tussen de twee aspecten hiervan. Enerzijds is er een overeenkomst met de Internationale Organisatie voor Migratie die België en andere landen al sinds jaar en dag bijstaat inzake het organiseren van de vrijwillige terugkeer. Er wordt onderhandeld over een nieuwe overeenkomst om die samenwerking te intensiveren. De hoofdmoot daarvan zijn de zogenaamde REOP-programma's. Het gaat daarbij om de vrijwillige terugkeer van mensen zonder specifieke ontwikkelingsrelevantie.

Daarin komt het budget van Ontwikkelingssamenwerking niet tussen en kom ik als beleidsverantwoordelijke slechts tussen in het kader dat ik u dadelijk zal schetsen. Daarnaast heeft Ontwikkelingssamenwerking al sinds enkele jaren min of meer experimentele programma's lopen samen met de niet-gouvernementele organisaties OCIV - Overlegcentrum voor Integratie van Vluchtelingen - aan Vlaamse kant en CIRE aan Franstalige kant. Daar onderzoekt men mogelijkheden om met mensen die terug willen - ongeacht hun verblijfsstatus - in hun land projecten op te starten. Het gaat om kleine ondernemingen die voor het land zelf nuttig zijn en die voor de mensen een zinvol toekomstperspectief scheppen. Er is door de diverse departementen enerzijds en het IOM anderzijds en die twee organisaties OCIV en CIRE een bureau opgericht voor vrijwillige terugkeer en ontwikkeling. Daar willen we deze beleidslijn - die vroeger al bestond - verder uitwerken. Dat bureau zal zich enerzijds bezighouden met de gewone REAP-projecten die geen specifiek ontwikkelingsaspect hebben en daarnaast ook projecten van ontwikkelingssamenwerking opzetten. Daar komt ons budget dan wel in tussen. Dit is het positieve aspect van de tussenkomst van ontwikkelingssamenwerking. We

hopen in de toekomst meer en creatiever in te spelen op die behoefte aan ontwikkeling enerzijds en de behoefte aan terugkeer anderzijds zodat we niet alleen terugkeer, maar bovendien ontwikkeling bevorderen.

Zijn er al concrete plannen voor? Ja, er lopen sinds enkele jaren al experimentele programma's. Wat de uitbreiding betreft, is een van die aspecten het onderzoek van die Berlijnse aanpak ten aanzien van Kosovaren waarbij men Kosovaren die men terugstuurt en die in Kosovo een bedrijfje beginnen, een bijkomende subsidie geeft om ter plekke een persoon in dienst te nemen. Zo verdubbelt men de werkgelegenheid. Zowel voor de diegenen die terugkeren als voor de mensen in het land schept men een voordeel. Dat is een van de manieren om het aanzuigefect tegen te gaan omdat men mensen ter plaatse houdt. In die richting denken we. We onderzoeken de zaak. Een van de mogelijkheden is dat we de BTC zouden gelasten met een missie in bepaalde landen om te onderzoeken wat precies kunnen doen. De Ministerraad heeft daarover enkele weken geleden een nota goedgekeurd. Dat is een eerste aspect.

Het volgende betreft het readmissiebeleid. Verschillende mensen die naar hun land teruggestuurd worden of vrijwillig teruggaan, worden daar niet toegelaten omdat men hun nationaliteit betwist of omdat men andere redenen heeft. Dat is een reëel probleem. In het ACP-EU-verdrag - niet meer van Lomé maar van Kottenu - is een artikel daarover opgenomen. De ACP-landen verbinden zich ertoe hun onderdanen wel op te nemen. Er is een hele procedure en ondersteuning door de Europese landen opgenomen. Er is ook een procedure voor betwistingen voor die clausule. Daarnaast wensen de landen van de Europese Unie - ook België - readmissieverdragen te sluiten. Als u de lijst van landen die de premier gegeven heeft, bekijkt, zult u zien dat de meerderheid van die landen niet eens ontwikkelingslanden zijn. Het gaat onder meer om Rusland, maar ook Bulgarije is erop te vinden.

Met een aantal landen hebben we geen ontwikkelingsrelatie, omdat we er wettelijk geen mee mogen hebben krachtens de wet op de internationale samenwerking. Met een aantal andere landen, die wel erkend zijn als ontwikkelingsland, bijvoorbeeld Kazachstan, hebben we geen duurzame ontwikkelingsrelatie, omdat er onder meer terzake geen traditie bestaat en ze niet behoren tot de 25 concentratielanden. Er is dus ook geen sprake van om een dergelijke

ontwikkelingsrelatie stop te zetten. In de hele lijst is er maar één land dat zowel een ontwikkelingsland is als een concentratieland voor België, namelijk Marokko. Welnu, er is geen sprake van om die relatie om voornoemde reden op te schorten of te schorsen. Er worden besprekingen gevoerd, overigens niet door mij, aangezien het niet gaat om ontwikkelingsbeleid.

De regering heeft beslist dat het niet aangewezen is ontwikkelingssamenwerking aan voorwaarden inzake het sluiten van readmissieakkoorden te koppelen. Omgekeerd is het nochtans uitgesloten duurzame ontwikkelingssamenwerking voort te zetten met landen die systematisch weigeren hun onderdanen terug te nemen. Dat is punt een. Er is op het ogenblik geen enkel concentratieland waarvoor het geschetste probleem zich voordoet. Het moet evenwel denkbaar zijn - dat heb ik zopas nog uitgelegd - om met fondsen van ontwikkelingssamenwerking bijzondere projecten op te starten in de landen van herkomst, die bijdragen tot de duurzame ontwikkeling en tevens de herintegratie in de hand werken. Dat is een positief aspect. Meestal gaat het niet om samenwerking met regeringen, maar om steun aan niet-gouvernementele initiatieven. Eventueel zou het op te richten BIO, waarover de heer Van der Maelen straks interpelleert, daarin een rol kunnen spelen.

Het geval-Kazachstan is bekend. Plots arriveren hier een heleboel asielzoekers uit dat land, die evenwel niet direct betrokken zijn bij de problemen die er zich voordoen. Volgens onze ambassadeur zouden er advertenties verschenen zijn om de inwoners van het dat land aan te moedigen naar België te trekken. Het is onder meer naar aanleiding daarvan dat de regering het Parlement heeft voorgesteld om niet langer financiële, maar materiële steun aan asielzoekers te bieden, in de hoop en de veronderstelling dat dergelijke abnormale stromen zich niet meer voordoen.

01.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de staatssecretaris, het is evident dat vrijwillige terugkeer uw voorkeur geniet en dat die wordt onderschreven. Ik begrijp dat men nog volop werkt aan de concrete uitwerking ervan. Graag werd ik daarvan op de hoogte gehouden.

Bovendien treed ik uw standpunt inzake readmissie bij. Het verheugt mij dat er geen landen bij betrokken zijn, want sancties nemen tegen personen is nooit prettig.

Waar u mij niet op geantwoord hebt, is de vraag of de beloften aan de Kosovaren zijn nagekomen.

Misschien beschikt u niet over de cijfers.

01.04 Minister **Eddy Boutmans**: Mijnheer Willems, ik heb geen recentere cijfers dan degene die de eerste minister heeft meegedeeld. Ik ben terzake ook niet bevoegd. De recentste cijfers kunt u vragen bij de bevoegde minister.

01.05 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Question orale de Mme Claudine Drion au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la contribution de la Coopération belge pour permettre aux PMA de rencontrer les exigences de la Convention sur le climat" (n° 2771)

02 Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de bijdrage van de Belgische samenwerking om de MOL in staat te stellen tegemoet te komen aan de verplichtingen van het klimaatverdrag" (nr. 2771)

02.01 **Claudine Drion** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, l'on a entendu, au moment de la Conférence de La Haye, le Secrétaire d'Etat Deleuze et vous-même dire que la Belgique allait renforcer les moyens qu'elle comptait accorder aux pays les moins avancés afin de leur permettre de respecter les conventions internationales concernant la protection de l'environnement. Je disais hier en plénière, avec humour, que ce sont les Etats-Unis qu'il faudrait aider à respecter ces conventions, mais ce n'est pas l'objet de la question d'aujourd'hui.

J'aurais voulu savoir ce que, concrètement, la Belgique a fait ou va faire? Quelles sont les contributions belges qui participent à cet objectif au sein des institutions multilatérales? Pour quels programmes ou projets concrets?

02.02 **Eddy Boutmans**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je ne dois pas vous dire que la Conférence de La Haye n'a pas vraiment abouti à un succès. Il faut finalement espérer qu'on avancera tout de même en la matière.

Cela étant dit, la Belgique a déjà inscrit des contributions obligatoires au budget de la

Coopération pour honorer nos engagements. Il s'agit notamment de l'affectation de la couche d'ozone - c'est le protocole de Montréal - où la contribution inscrite au budget 2001 est de 70 millions à ce fonds multilatéral. Pour la convention de lutte contre la désertification, 4 millions sont prévus en 2001. Le « Global Environmental Facility » est le programme qui opère sur les divers terrains du changement climatique. A ce sujet, une discussion a eu lieu à La Haye avec les Pays en Développement, ceux-ci souhaitant des fonds séparés, entre autres pour la désertification, etc. Il n'y a pas eu vraiment de conclusion sur ce point, mais à la fin de la conférence, le consensus n'a été obtenu qu'à condition de faciliter l'accès aux crédits pour les pays en voie de développement: procédures plus faciles, possibilités de crédits moindres etc. Finalement, il fut accepté de faire entrer cela dans le cadre du G.E.F., ce qui était aussi notre position, car créer un nouveau fonds est coûteux et prend du temps. La Banque Mondiale administre le G.E.F., comme vous le savez probablement. Notre contribution en 2001 est de 312 millions. Ce n'est pas rien.

Au sujet de la convention sur la lutte contre la désertification, dans notre coopération bilatérale, nous soutenons, dans divers pays, entre autres le Maroc, le Niger, le Burkina-Faso, plusieurs projets soit d'études, soit de reboisement qui s'inscrivent actuellement dans le cadre de la lutte contre la désertification. Dans nos négociations avec plusieurs pays partenaires, c'est un thème que nous favorisons. Je crois qu'à l'avenir, sur cet aspect, il y aura une contribution plus importante dans nos budgets bilatéraux.

Il est vrai que nous avons annoncé à La Haye que les pays développés devaient prendre leurs responsabilités et aider financièrement, par l'expertise et la formation notamment, les pays en développement qui s'inscriraient dans le cadre du traité et de l'exécution des engagements de Kyoto, et que la Belgique était disposée à augmenter d'une manière volontaire ses contributions pour permettre cet appui aux pays en développement.

Cette contribution entrera en vigueur à partir de 2002 au plus tôt, et sera payée au G.E.F., puisque tout est géré par la Banque Mondiale. Outre les contributions obligatoires et nonobstant l'engagement, si des pays en voie de développement signent et ratifient ce traité, de les aider à le respecter, nous avons décidé d'augmenter considérablement les contributions volontaires au programme des Nations Unies pour l'environnement à partir de l'an 2000.

Comme vous le savez peut-être, grâce au Fonds Européen pour le Développement, nous avons pu redistribuer environ 700 millions, qui, sinon, n'auraient pas servi à la Coopération au Développement. Nous avons, entre autres, fortement augmenté la contribution à divers programmes pour l'environnement. Je vous en cite un certain nombre, via l'UNEP - le PNUE, en français:

- le projet du bassin du Nairobi River pour remédier au problème de santé publique suite à la détérioration de l'environnement et de l'eau potable - presque 16 millions;
- le développement de programmes pilotes pour la protection de l'environnement marin dans quatre pays, l'Egypte, le Yémen, le Sri-Lanka et la Tanzanie - 18 millions;
- 36 millions pour un programme de « physical alterations and destruction of habitat guidelines for the action and the role of the private sector », qui a pour objet d'informer le secteur industriel privé à propos des conséquences polluantes pour l'environnement marin de leur activités économiques sur terre, et pour les associer à la protection et à l'usage durable des zones du littoral et des écosystèmes de nature comparable;
- programme d'enseignement écologique pour l'utilisation durable des terres en Afrique subsaharienne - presque 7 millions;
- programme de promotion de l'utilisation de sources d'énergie renouvelables et de conservation des espèces de flore en Afrique de l'Ouest;
- préparation de l'évaluation de l'agenda 21, après 10 ans en Afrique (la préparation du sommet mondial de l'année 2002) - 10 millions.

Voilà un certain nombre de programmes qui soit sont spécifiques au thème du changement climatique soit s'inscrivent dans la problématique « environnement » dont le climat n'est qu'un aspect.

02.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Monsieur le secrétaire d'Etat, c'est une invitation! Je relève que les déclarations qui ont été faites lors du sommet de La Haye répondaient à des projets très concrets et qu'elles sont l'exemple d'une politique qui intègre le développement durable à différents niveaux. Vous avez parlé du multilatéral, des relations bilatérales, de partenariats avec certains pays du Sud concernés. Vous avez parlé d'éducation, de travail technique. Cela montre bien toutes les facettes du développement durable et je me réjouis que notre politique de coopération mette tout cela en œuvre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden" (nr. 2806)

03 Question orale de M. Dirk Van der Maelen au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la création de la SA Société belge d'Investissement pour les pays en développement" (n° 2806)

03.01 Dirk Van der Maelen (SP): Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn vraag ingediend naar aanleiding van een studiedag die op 17 november in het Internationaal Huis werd gehouden. Deze vraag stond reeds op de agenda voor 29 november. Ik stel vast dat de regering intussen reeds beslissingen ter zake heeft genomen. Jammer genoeg komt mijn vraag dus wat te laat. Desalniettemin zal ik mijn vragen stellen.

Mijnheer de staatssecretaris, BIO krijgt na verloop van jaren een kapitaal van 4 miljard frank aan ontwikkelingsgeld. Is het de bedoeling dat BIO zoals elke investeringsmaatschappij winst nastreeft en maakt? Zo ja, welke objectieven worden er dan gesteld?

Aangezien er privé-partners deelnemen aan BMI, wil ik graag weten of zij even zware risico's nemen als de publieke partner bij het verstrekken van risicokapitaal en leningen.

Hoe past dit initiatief in het globale ontwikkelingsbeleid? Ik heb op de studiedag vernomen dat het de bedoeling is dat 80% van de middelen verplicht geïnvesteerd zouden worden in de drie categorieën van armste landen. Er blijft dus 20% over. Waar gaat die naartoe? Ik dacht juist dat het een van onze opdrachten was om het totale onevenwicht inzake de bestemming van buitenlandse investeringen in het zuiden recht te trekken. Als ik mij niet vergis, zijn het de 12 rijkste landen die ongeveer 80 of 90% van alle buitenlandse investeringen krijgen. Als België een instrument opzet om investeringen in het zuiden te promoten, zou ik ervan uitgegaan zijn dat we zouden trachten om 100% te besteden in de landen die door de privé-investeerdere niet bezocht worden.

Mogen de projecten van de toekomstige investeringsmaatschappij in eender welke sector of rond eender welk thema worden uitgevoerd? Wij hebben in onze ontwikkelingssamenwerking

een specialisatie naar thema's of sectoren afgesproken. Als die investeringsmaatschappij zomaar vrij haar gang kan gaan, overtreden wij eigenlijk een van de principes van onze samenwerking. Dit vloekt ook met het feit dat dit bedrag onder programma 4 staat en dus geen deel uitmaakt van de materie die besproken wordt in de gemengde commissie. Op het eerste gezicht is er dus helemaal geen sprake van overleg met het betrokken land en dus van ownership en partnership. Als ik mij vergis, moet u mij verbeteren. Ik zou wel eens willen weten hoe men dit gaat realiseren.

Hoe en door wie wordt de ontwikkelingsrelevantie van die investeringen gewaarborgd?

In de kaderwet was voor de BTC een taak voorzien in de directe publiek-private samenwerking. Welke rol zal de BTC nog spelen in dergelijke projecten? Betekent de oprichting van BIO geen feitelijke outsourcing van taken buiten BTC en DGIS?

03.02 Minister **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, collega's, vorige week werd in de Ministerraad een nota goedgekeurd over BIO. Tevens werd ik gemachtigd een voorontwerp van wet met betrekking tot deze vennootschap in te dienen bij de Raad van State, om daarna de gewone procedure voort te zetten.

Oorspronkelijk werd het idee geopperd om via de programmawet te werken, maar daarvan zijn wij afgestapt omdat deze materie volgens mij te veel om het lijf heeft om in de programmawet te worden opgenomen.

Wellicht is iedereen het erover eens dat de ontwikkeling van de lokale privé-sector in elk land en met name in de armste landen, een essentiële element is voor de ontwikkeling van de lokale economie en dus voor de ontwikkeling van het land in het algemeen. Wij beschikten nog niet over een dergelijk instrument.

Het hoofddoel is om indirect te werken, dat betekent via de versterking van de financiële sector, wat een repercussie zal hebben in participaties in kleine en eventueel grotere ondernemingen. Het kan ook gaan om directe investeringen. Het zal weliswaar altijd gaan om participaties, maar nooit om volledig risico alleen in hoofde van BIO.

De opdracht bestaat erin een bijdrage te leveren in de ontplooiing van het bedrijfsleven in ontwikkelingslanden, in het belang van de

economische en sociale vooruitgang in de betrokken landen.

Voor BIO zal de economische, sociale en ecologische rendabiliteit primeren op de financiële rendabiliteit. Uiteraard zal er altijd een spanning bestaan, want het is de bedoeling dat wij onze steun verlenen voor de uitvoering van economische projecten. Wij zijn best bereid om risico's te nemen; het gaat ons immers niet in de eerste plaats om de winst en zeker niet om de terugkeer van opbrengsten naar België. Iedere vorm van weerkerende winst zal trouwens opnieuw in soortgelijke projecten worden geïnvesteerd. Er zullen criteria worden uitgewerkt waaraan de investeringen moeten beantwoorden.

Volgens de internationaal best erkende practices moet de privé-sector worden betrokken bij de uitwerking van BIO omdat het onmogelijk is de privé-sector ter plekke te steunen zonder kennis van zaken. Hoewel aan betrokkenen duidelijk werd medegedeeld dat het terzake niet gaat om een instrument ter ondersteuning van de Belgische privé-sector, maar wel van de lokale privé-sector, is de interesse erg groot. Ik ontvang heel wat positieve reacties uit ondernemerskringen, omdat in dit project een duidelijk bewijs wordt gezien van het feit dat het belang van de privé-sector en met name van de kleine en middelgrote ondernemingen in de partnerlanden wordt erkend.

De privé-sector is evenwel niet geïnteresseerd om een belangrijk aandeelhouder te worden van BIO, precies omdat de klemtoon niet ligt op het optimaliseren van de financiële rendabiliteit, maar eerder op de rendabiliteit in ruimere sociale en ecologische zin. Toch zullen zij via de BMI, waar zij een belangrijk aandeelhouder zijn, een participatie nemen.

Het oprichtingskapitaal bedraagt 200 miljoen, waarvan 100 miljoen van het BMI en 100 van het departement voor Ontwikkelingssamenwerking. Voor het overige zullen de middelen worden verschaft via ontwikkelingscertificaten.

BIO zal ter plaatse worden opgericht, maar niet in de BTC. Ik weet dat dit u niet erg gelukkig stemt, maar in dat opzicht werd grondig overleg gepleegd. Mijn voorganger had in dat verband een plan uitgewerkt, maar dat was bijzonder moeilijk uitvoerbaar onder meer op het vlak van de Europese normen, hoewel het Belgische steun uit de privé-sector inhield voor projecten in partnerlanden.

Men had grote twijfels of dat wel op die manier kon. Wij hebben nu de bedoeling de BTC in ieder geval te betrekken bij de tenuitvoerlegging met name inzake het verlenen van technische assistentie. Daarover is nog overleg. BIO en BTC zullen elkaar aanvullen. De BTC-vertegenwoordigers zullen onder meer ter plaatse een rol kunnen spelen. BMI hebben we als partner gekozen omdat het zowat de enige Belgische instelling is die kennis en ervaring heeft en waar de privé-sector en met name de financiële sector in vertegenwoordigd is. Bovendien krijgt BIO via de BMI rechtstreeks toegang tot de Europese organisatie van ontwikkelingsfinanciers. Dus ook in de andere Europese landen zit het in een dergelijk instrument waarmee kan worden samengewerkt. Dat is niet onbelangrijk en is bij de toevoeging van middelen een belangrijk aspect. Men werkt niet geïsoleerd met kleine hoeveelheden geld. Daardoor kan een multiplicatoreffect ontstaan.

Het zal een dochtermaatschappij worden die we samen met de BMI oprichten. De ontwikkelingsrelevantie zal enerzijds bewaakt worden door de raad van beheer die voor de helft uit vertegenwoordigers van de regering zal worden samengesteld. De juiste modaliteiten zullen later nog worden uitgewerkt. In ieder geval zal een regeringscommissaris van de bewindspersoon van ontwikkelingssamenwerking met opportuniteits-, legaliteits- en controle- en schorsingsbevoegdheid aanwezig zijn om het naleven van de criterianota te garanderen en af te dwingen. Wat dat betreft hebben we garanties dat de ontwikkelingsaspecten primordiaal zullen zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik daarmee de belangrijkste vragen heb beantwoord, rekening houdend met uw vraag om het niet te lang te rekken.

03.03 Dirk Van der Maelen (SP): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. We zullen er verder over kunnen praten. Ik stel alleen vast, mijnheer de minister, dat u niets gezegd hebt over de verdeling 80/20. We kunnen dat bij de bespreking van het wetsontwerp doen. Ik zal het wetsontwerp bekijken vanuit de bezorgdheden die in deze vraag geformuleerd zijn. Ik zal - hopelijk samen met anderen - zoeken naar zoveel mogelijk garanties dat de ontwikkelingsrelevantie van al die projecten gegarandeerd kan worden. Ik vraag me ook af of de acties van BIO voorwerp kunnen zijn van evaluatie door een externe evaluator. Dit soort zaken zijn wat mij betreft bijkomende garanties die ik graag zou zien. Ik zal dat bij de behandeling van het wetsontwerp

verdedigen indien nodig.

03.04 Minister Eddy Boutmans: Mijnheer de voorzitter, ik wil nog even zeer kort tussenkomen. Over het laatste is het antwoord evident ja als ik de opdracht van de evaluator bekijk - dit zijn voor het overgrote deel middelen van ontwikkelingssamenwerking. Ik wil het ook even hebben over de verhouding 80/20. 100% zou betekenen dat we in Zuid-Afrika niets zouden doen. Er moeten altijd keuzes gemaakt worden. Niet al onze 25 concentratielanden zijn MOL-landen. Ik denk dat 80% een hoog percentage is. Daarover kan geredetwist worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.52 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.52 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

woensdag

mercredi

20-12-2000

20-12-2000

15:00 uur

15:00 heures

INHOUD

- Samengevoegde mondelinge vragen van 1
 - de heer Ferdy Willems aan de staatssecretaris 1
 voor Ontwikkelingssamenwerking over "het
 voorstel van de heer Freddy Willockx,
 regeringscommissaris, om landen te belonen met
 steun van ontwikkelingssamenwerking indien ze
 de hun gevluchte landgenoten terugnemen die uit
 België worden uitgeprocedeerd" (nr. 2732)
 - de heer Guido Tastenhoye aan de 1
 staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking
 over "het plan van Freddy Willockx om geld van
 ontwikkelingssamenwerking aan te wenden in het
 kader van het terugkeerbeleid van asielzoekers of
 uitgeprocedeerde personen" (nr. 2922)
Sprekers: Ferdy Willems, Eddy Boutmans,
staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking
- Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion 3
 aan de staatssecretaris voor
 Ontwikkelingssamenwerking over "de bijdrage van
 de Belgische samenwerking om de MOL in staat
 te stellen tegemoet te komen aan de
 verplichtingen van het klimaatverdrag" (nr. 2771)
Sprekers: Claudine Drion, Eddy Boutmans,
staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking
- Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der 4
 Maelen aan de staatssecretaris voor
 Ontwikkelingssamenwerking over "de oprichting
 van de Belgische Investeringsmaatschappij voor
 Ontwikkelingslanden" (nr. 2806)
Sprekers: Dirk Van der Maelen, voorzitter van
de SP-fractie, Eddy Boutmans,
staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking

SOMMAIRE

- Questions orales jointes de 1
 - M. Ferdy Willems à la secrétaire d'Etat à la 1
 Coopération au développement sur "la proposition
 de M. Freddy Willockx, commissaire du
 gouvernement, de récompenser par une aide au
 développement les pays disposés à reprendre
 leurs compatriotes réfugiés en Belgique qui sont
 expulsés en fin de procédure" (n° 2732)
 - M. Guido Tastenhoye à la secrétaire d'Etat à la 1
 Coopération au développement sur "le plan de
 Freddy Willockx d'affecter des crédits de la
 Coopération au Développement au retour des
 demandeurs d'asile ou des personnes arrivées en
 fin de procédure" (n° 2922)
Orateurs: Ferdy Willems, Eddy Boutmans,
secrétaire d'Etat à la Coopération au
développement
- Question orale de Mme Claudine Drion au 3
 secrétaire d'Etat à la Coopération au
 développement sur "la contribution de la
 Coopération belge pour permettre aux PMA de
 rencontrer les exigences de la Convention sur le
 climat" (n° 2771)
Orateurs: Claudine Drion, Eddy Boutmans,
secrétaire d'Etat à la Coopération au
développement
- Question orale de M. Dirk Van der Maelen au 4
 secrétaire d'Etat à la Coopération au
 développement sur "la création de la SA Société
 belge d'Investissement pour les pays en
 développement" (n° 2806)
Orateurs: Dirk Van der Maelen, président du
groupe SP, Eddy Boutmans, secrétaire
d'Etat à la Coopération au développement

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

WOENSDAG 20 DECEMBER 2000

15:13 uur

COMMISSION DES RELATIONS EXTERIEURES

du

MERCREDI 20 DECEMBRE 2000

15:13 heures

De vergadering wordt geopend om 15.13 uur door de heer Geert Versnick, voorzitter.

La séance est ouverte à 15.13 heures par M. Geert Versnick, président.

01 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
- de heer **Ferdie Willems** aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het voorstel van de heer **Freddy Willockx**, regeringscommissaris, om landen te belonen met steun van ontwikkelingssamenwerking indien ze de hun gevluchte landgenoten terugnemen die uit België worden uitgeprocedeerd" (nr. 2732)
- de heer **Guido Tastenhoye** aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het plan van **Freddy Willockx** om geld van ontwikkelingssamenwerking aan te wenden in het kader van het terugkeerbeleid van asielzoekers of uitgeprocedeerde personen" (nr. 2922)

01 **Questions orales jointes de**
- M. **Ferdie Willems** à la secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la proposition de M. **Freddy Willockx**, commissaire du gouvernement, de récompenser par une aide au développement les pays disposés à reprendre leurs compatriotes réfugiés en Belgique qui sont expulsés en fin de procédure" (n° 2732)
- M. **Guido Tastenhoye** à la secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "le plan de **Freddy Willockx** d'affecter des crédits de la Coopération au Développement au retour des demandeurs d'asile ou des personnes arrivées en fin de procédure" (n° 2922)

De **voorzitter**: De vraag nr. 2922 van de heer Tastenhoye werd ingetrokken.

Le **président**: La question n° 2922 de M. Tastenhoye a été retirée.

01.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Regeringscommissaris Willockx stelt voor om landen die in België uitgeprocedeerde inwoners terugnemen, te belonen met ontwikkelingssteun. Sinds ik mijn vraag indiende, lichtte de premier een en ander al toe in zijn antwoord op een interpellatie van de heer Tastenhoye. Daarbij noemde hij een tiental voorwaarden voor mogelijke samenwerking. Wat bedoelt de premier in dit verband precies met de voorwaarde dat oneigenlijk gebruik van de asielprocedure niet in aanmerking komt? Wat vindt de staatssecretaris van het gevaar van een aanzuigeffect? Naar verluidt zou 294 miljoen frank uitgetrokken worden voor vrijwillige terugkeer, afkomstig van de begrotingen voor Maatschappelijke Integratie en Ontwikkelingssamenwerking. Klopt dat? Wat is het precieze oordeel van Ontwikkelingssamenwerking

01.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Le commissaire du gouvernement M. Willockx propose de récompenser les pays qui reprennent leurs ressortissants arrivés chez nous en fin de procédure en leur accordant une aide au développement. Depuis que j'ai déposé ma question, le premier ministre a déjà précisé certains éléments dans sa réponse à une interpellation de M. Tastenhoye. Il a énuméré une dizaine de conditions préalables à une éventuelle coopération. Que veut dire exactement le premier ministre en indiquant que l'utilisation abusive de la procédure d'asile ne peut être retenue? Que pense le secrétaire d'Etat du risque de voir éventuellement se produire un phénomène d'attraction? Il me revient que 294 millions seraient prévus pour le retour volontaire. Ces fonds proviendraient des budgets de l'Intégration sociale et de la Coopération

daarin? Inmiddels kregen wij een lijst van landen waarmee terzake overeenkomsten werden of worden afgesloten, bilateraal of in Benelux-verband. Klopt deze lijst?

Heeft de staatssecretaris een eigen voorstel met betrekking tot het asielbeleid? Overweegt hij de weigering van ontwikkelingssteun aan landen die niet willen meewerken? Zijn er zelfs al schrappingen gebeurd? Zo ja, van welke landen?

01.02 Staatssecretris **Eddy Boutmans** (*Nederlands*): De regering wil de vrijwillige terugkeer bevorderen. In dat kader zijn denksporen onderzocht en ten dele in beslissingen omgezet. Er moet een onderzoek gemaakt worden tussen: enerzijds de Internationale Organisatie voor Migratie, die zich al jaren bezighoudt met de organisatie van de vrijwillige terugkeer. Wij willen de werking van deze organisatie intensifiëren. Hieronder vallen de *Reap*-projecten, waarbij er sprake is van een terugkeer zonder ontwikkelingsrelevantie. Daarnaast heeft Ontwikkelingssamenwerking experimentele programma's lopen – in samenwerking met twee NGO's, het Overlegcentrum voor Vluchtelingen en CIRE – om te onderzoeken of er mensen willen terugkeren om minder zinvolle projecten op te zetten. Daartoe werd een bureau van vrijwillige terugkeer en ontwikkeling opgericht. Dit bureau zal zich bezighouden met de *Reap*-projecten en met de projecten van ontwikkelingssamenwerking. In dit tweede soort projecten kom ik financieel tussen. Wij willen dit soort projecten uitbreiden, onder andere door Kosovaren een bedrijfje te laten starten in Kosovo. Hen wordt de mogelijkheid geboden ginds mensen in dienst te nemen, zodat dit project zowel de terugkeerders als de Kosovaren ter plekke ten goede komt. De Ministerraad keurde daaromtrent een nota goed.

Het readmissiebeleid is een ander gegeven. De ACP en de EU sloten verdragen af waardoor de ACP-landen in elk geval hun onderdanen terug opnemen. Daartoe werden procedures afgesproken. Daarnaast willen de EU-landen readmissieverdragen sluiten met een hele lijst landen, waarvan vele géén ontwikkelingslanden zijn, zoals Rusland. Alleen Marokko is eigenlijk een ontwikkelings- en concentratieland. Met Marokko zijn besprekingen aan de gang. In elk geval willen wij géén ontwikkelingssamenwerking koppelen aan readmissieakkoorden.

au développement. Est-ce exact ? Quelle est votre opinion précise à ce propos ? Entre-temps, nous avons reçu une liste de pays avec lesquels des accords en la matière ont été conclue, soit au niveau bilatéral, soit dans le cadre du Benelux. Cette liste est-elle conforme? Le secrétaire d'Etat a-t-il une proposition personnelle à formuler en matière de politique d'asile ? Envisage-t-il de refuser l'aide au développement aux pays qui ne veulent pas coopérer ? Certains pays ont-ils déjà été rayés de la liste ? Dans l'affirmative, de quels pays s'agit-il ?

01.02 **Eddy Boutmans**, ministre (*en néerlandais*) : Le gouvernement veut favoriser le retour volontaire. Dans ce cadre, certaines pistes de réflexion ont été examinées et partiellement muées en décisions. Il faut considérer l'existence de l'Office international des migrations, qui s'occupe depuis des années de l'organisation du retour volontaire. Nous souhaitons intensifier le fonctionnement de cette organisation. Elle se charge des projets Reap dans le cadre duquel les retours sont sans effet sur le développement. Par ailleurs, la Coopération au développement gère des programmes expérimentaux menés en coopération avec deux ONG, le Centre de coordination pour les réfugiés et le CIRE. L'objectif de ces programmes est de vérifier si certaines personnes désirent retourner dans leur pays d'origine pour y mettre sur pied des projets réalistes. Un bureau chargé du retour volontaire et du développement a été créé à cet effet. Ce bureau se chargera des projets Reap et des projets de coopération au développement. J'interviens financièrement dans ce deuxième type de projets. Nous avons l'intention de développer ces projets en permettant notamment à des Kosovars de mettre sur pied de petites entreprises au Kosovo. Ils auront ainsi la possibilité d'engager des personnes sur place afin que ce projet bénéficie tant aux Kosovars qui reviennent au qu'aux personnes qui y sont restées. Le Conseil des ministres a adopté une note à ce sujet.

La politique concernant les missions Read constitue une donnée d'un autre ordre. Les pays ACP et l'UE ont conclu des traités engageant les pays ACP à reprendre leurs ressortissants en toutes circonstances. Des procédures ont été prévues à cet effet. Par ailleurs, les pays de l'UE ont l'intention de conclure des traités dans le cadre des missions Read avec toute une série de pays. Nombre de ces pays ne sont pas des pays en voie de développement, telle la Russie. Seul le Maroc est en fait un pays en voie de développement et de concentration. Des pourparlers sont en cours avec le Maroc. Nous ne voulons nullement lier la coopération au développement aux accords conclus dans le cadre des missions Read.

Dat neemt niet weg dat met fondsen van Ontwikkelingssamenwerking in die landen ondersteunende projecten worden opgezet, zij het dan uitsluitend in samenwerking met niet-gouvernementele organisaties en niet met de overheid van die landen.

01.03 Ferdy Willems (VU&ID): Ik wil graag op de hoogte blijven van de verdere uitwerking. Klopt het overigens dat 50 tot 60 procent van de Kosovaren inmiddels ook werkelijk vrijwillig is teruggekeerd?

01.04 Staatssecretaris Eddy Boutmans (Nederlands): Ik heb daarover geen recentere gegevens dan degene die de premier al gaf.

Het incident is gesloten.

02 Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de bijdrage van de Belgische samenwerking om de MOL in staat te stellen tegemoet te komen aan de verplichtingen van het klimaatverdrag" (nr. 2771)

02.01 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): België kondigde tijdens de klimaatconferentie in Den Haag aan dat het zijn ontwikkelingshulp aan de minst ontwikkelde landen (MOL) zou verhogen om hen in staat te stellen aan de verplichtingen van het internationaal klimaatverdrag tegemoet te komen.

Welke inspanningen leverde België daartoe? In het kader van welke multilaterale verbanden en concrete programma's of projecten?

02.02 Staatssecretaris Eddy Boutmans (Frans): Op de begroting 2001 voor ontwikkelingssamenwerking zijn verscheidene verplichte bijdragen ingeschreven: 70 miljoen voor de bescherming van de ozonlaag, 4 miljoen om de woestijnvorming tegen te gaan, 312 miljoen voor het project inzake *Global Environmental Facility* (GEF) dat door de Wereldbank wordt beheerd.

Wat de bestrijding van de woestijnvorming betreft, zijn met Marokko, Niger en Burkina Faso bilaterale studie- en herbebossingsprojecten opgestart. Wij beschouwen dit thema nu al als een prioriteit in de onderhandelingen met de partnerlanden en in de toekomst zal het nog aan belang winnen in de bilaterale samenwerking.

Il n'empêche que des projets de soutien ont été mis en chantier grâce aux fonds de coopération au développement. Ces projets ont été organisés exclusivement en collaboration avec des organisations non-gouvernementales, sans implication des pouvoirs publics.

01.03 Ferdy Willems (VU&ID): Je souhaiterais que l'on continue à m'informer des développements futurs. Par ailleurs, est-il exact que 50 à 60% des Kosovars ont décidé volontairement de retourner chez eux ?

01.04 Eddy Boutmans , ministre (en néerlandais): Je ne dispose pas d'informations plus récentes que celles communiquées par le premier ministre.

L'incident est clos.

02 Question orale de Mme Claudine Drion au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la contribution de la Coopération belge pour permettre aux PMA de rencontrer les exigences de la Convention sur le climat" (n° 2771)

02.01 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): La Belgique a annoncé, à la conférence de La Haye sur le climat, qu'elle allait augmenter son aide aux Pays les Moins Avancés (PMA) afin de leur permettre de respecter les conventions internationales concernant la protection de l'environnement.

Quelles sont les différentes contributions belges qui participent à cet objectif ? A quelles institutions multilatérales participent-elles ? Pour quels programmes et/ou projets concrets ?

02.02 Eddy Boutmans , secrétaire d'Etat (en français): Plusieurs contributions obligatoires sont inscrites au budget 2001 de la Coopération au développement : 70 millions pour la couche d'ozone ; 4 millions pour la lutte contre la désertification et 312 millions à destination du *Global Environmental Facility* (GEF), géré par la Banque Mondiale.

La lutte contre la désertification fait l'objet de plusieurs projets bilatéraux d'étude et de reboisement avec le Maroc, le Niger et le Burkina Faso. C'est un thème qui est favorisé dans nos négociations avec nos pays partenaires et dont l'importance augmentera à l'avenir dans notre coopération bilatérale.

België heeft er zich in Den Haag toe verbonden de MOL die het verdrag naleven te steunen. De hulp wordt vanaf 2002 toegekend en wordt aan het GEF uitbetaald.

Dankzij de vermindering van onze bijdrage aan het Europees Milieufonds kunnen wij vanaf 2000 onze bijdrage aan het VN-programma inzake milieu met 700 miljoen verhogen. Het geld gaat onder andere naar projecten voor de bescherming van het maritiem milieu en informatieprojecten waarbij de industrie wordt uitgelegd welke gevolgen haar vervuilende activiteiten voor het maritiem milieu hebben of hoe in Afrika beneden de Sahara duurzaam met de bodem kan worden omgesprongen.

02.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Het verheugt mij dat België in Den Haag de verscheidene concrete aspecten van duurzame ontwikkeling in zijn verklaring integreerde.

Het incident is gesloten.

03 Mondelinge vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "de oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden" (nr. 2806)

03.01 Dirk Van der Maelen (SP): In de beleidsnota wordt financiële steun aangekondigd aan de kleine lokale privé-sector in de ontwikkelingslanden via langlopende kredieten en participaties in KMO's. Op 17 november werd de oprichting van een NV BIO uitvoerig toegelicht, die over een kapitaal van vier miljard zal beschikken, vooral afkomstig uit de begroting Ontwikkelingssamenwerking. Zal de naamloze vennootschap Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO) zoals elke investeringsmaatschappij winst nastreven? In welke mate? De privé-sector neemt via participaties in de BMI deel aan het project. Nemen de privé-partners even zware risico's als de publieke partners in het verstrekken van het risicokapitaal en de leningen? Wat is de plaats van BIO in de hele ontwikkelingssamenwerking? Klopt het dat BIO slechts 80 procent van haar vermogen richt op de armste landen? Waar gaat de rest naartoe? Waarom richt men zich niet exclusief op de minstontwikkelde of de concentratielanden, en op de prioritaire sectoren van de Belgische internationale samenwerking? Het is toch juist de bedoeling om de bestaande wanverhoudingen te compenseren? Hebben de bepalingen te maken met de wens van een bank om de risico's en de winst te maximaliseren? Wie garandeert dat de

La Belgique s'était engagée à La Haye à venir en aide aux PMA qui s'inscriraient au traité. Cette contribution entrera en vigueur à partir de 2002 et sera payée au GEF.

Enfin, notre contribution au Programme des Nations Unies pour l'Environnement a augmenté dès 2000 : 700 millions ont pu être réaffectés à ce programme en raison de la réduction de notre contribution au Fonds européen pour l'Environnement. Sont concernés divers projets visant notamment la protection du milieu marin, l'information du secteur industriel sur les conséquences de ses activités polluantes sur l'environnement marin, l'enseignement relatif à un usage durable de la terre en Afrique sub-saharienne.

02.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Je me réjouis de ce que la déclaration belge à La Haye ait concrètement intégré les divers aspects du développement durable.

L'incident est clos.

03 Question orale de M. Dirk Van der Maelen au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la création de la SA Société belge d'Investissement pour les pays en développement" (n° 2806)

03.01 Dirk Van der Maelen (SP): La note de politique annonce l'octroi d'une aide financière aux petites entreprises locales du secteur privé dans les pays en développement. Ces aides prendraient la forme de crédits à long terme et de participations dans des PME. Le 17 novembre 2000, la création d'une SA Société belge d'Investissement pour les pays en voie de développement qui disposera d'un capital de 4 milliards a été longuement commentée. Ce capital proviendra essentiellement du budget de la Coopération au développement. La SA Société belge d'Investissement pour les pays en développement cherchera-t-elle à réaliser des bénéfices, comme toute société d'investissement ? Dans quelle mesure ? Le secteur privé participe au projet par le biais de participations à la SBI. Les partenaires privés assument-ils des risques aussi élevés que les partenaires publics en ce qui concerne l'apport de capital à risque et de prêts ? Quelle place la SA en question occupe-t-elle dans l'ensemble de la coopération au développement ? Est-il exact que cette SA ne destine que 80 pourcent de son capital aux pays les plus pauvres ? A quels pays le reste est-il destiné ? Pourquoi ne s'adresse-t-on pas exclusivement aux pays les moins développés ou aux pays de concentration ainsi qu'aux secteurs prioritaires de la coopération internationale belge ? L'objectif n'est-il pas

investerings relevant zijn voor de ontwikkeling? Welke rol blijft over voor de BTC inzake publiek-private samenwerking? Is de oprichting van BIO geen feitelijke *outsourcing* van BTC en DGIS?

03.02 Staatssecretaris **Eddy Boutmans** (Nederlands): De Ministerraad keurde vorige week een nota over BIO goed. Wat is het doel? We willen de lokale privé-sector versterken, zodat die participeert in kleine en middelgrote bedrijven. Op die manier willen we de ontplooiing van het bedrijfsleven in de betrokken landen bevorderen. Sociale en ecologische rentabiliteit is belangrijker dan financiële. Toch moet het economisch haalbaar zijn.

Er zal een criterianota worden opgesteld waaraan de investeringen moeten beantwoorden. Het is geen instrument om de Belgische privé-sector te ondersteunen, maar wel de lokale. Toch is de interesse groot in ondernemingskringen. De privé-sector wil geen belangrijk aandeelhouder worden van BIO, net omdat financiële rentabiliteit niet het belangrijkste is. Toch zullen zij via de BMI mee in BIO participeren. Via BMI wordt 100 miljoen geïnvesteerd, via Ontwikkelingssamenwerking nog eens 100 miljoen. De overige middelen zullen verschaft worden via ontwikkelingscertificaten.

De oprichting van Bio buiten de BTC is na overleg gebeurd, al beseft ik dat niet iedereen het ermee eens is. Dat neemt niet weg dat de BTC betrokken wordt bij de uitvoering, onder meer via de BTC-medewerkers die in de betrokken landen actief zijn. De Europese coördinatie terzake gebeurt via de BMI, waarmee wij samen BIO opstarten. De ontwikkelingsrelevantie wordt geëvalueerd door de raad van bestuur waarin in elk geval een regeringscommissaris zal zetelen met veto- en schorsingsrecht. Hij zal kunnen oordelen over de opportuniteit en de legaliteit van de investeringsbeslissingen van BIO in verhouding tot

précisément de compenser les déséquilibres existants ? Les limites prévues sont-elles liées au souhait exprimé par une banque de répartir les risques et d'optimiser les bénéfices ? Qui garantit que les investissements en matière de développement seront significatifs ? Quel rôle la CTB conserve-t-elle en matière de coopération entre le secteur public et privé ? La création de la SA ne constitue-t-il pas un « outsourcing » de fait de la CTB et de la DGCI ?

03.02 **Eddy Boutmans**, ministre (en néerlandais): La semaine dernière, le Conseil des ministres a approuvé une note relative à la Société belge d'investissement pour les pays en développement. Par la création de cette société anonyme, le gouvernement entend renforcer dans les pays en voie de développement le secteur privé local tel qu'il se manifeste à travers les petites et moyennes entreprises. Nous entendons encourager l'épanouissement de la vie économique dans les pays concernés.

Si la pertinence sociale et écologique des projets est davantage prise en compte que leur pertinence financière, ceux-ci doivent cependant être économiquement rentables. Une note énumérant l'ensemble des critères auxquels les investissements doivent satisfaire sera établie. Cette société d'investissement a pour vocation de soutenir non les entreprises belges, mais les entreprises locales. Nos entreprises semblent pourtant s'y intéresser vivement. Le secteur privé n'aspire cependant pas à devenir un actionnaire important de cette société qui n'accorde pas la priorité à la rentabilité financière. Pourtant, par l'intermédiaire de la Société belge d'investissement, bon nombre d'entre elles participeront à la Société belge d'investissement pour les pays en développement. Par l'intermédiaire de la première, il sera procédé à un investissement de 100 millions de francs, une somme identique étant apportée par la coopération au développement. Les autres moyens proviendront des certificats de développement.

Après concertation, il a été décidé de créer la Société belge d'investissement pour les pays en développement en dehors de la CTB. Je comprends que tout le monde ne partage pas cette idée mais la CTB sera néanmoins associée à la mise en oeuvre de ce projet, notamment par l'intermédiaire des coopérateurs de la CTB qui sont actifs dans les pays concernés. La coordination européenne en la matière se déroule via la SBI avec laquelle nous lançons la Société belge d'investissement pour les pays en développement. Le conseil d'administration jugera de la pertinence du projet dans la perspective du développement. Un

de Belgische politiek van internationale samenwerking.

commissaire du gouvernement, qui disposera d'un droit de veto et d'un veto suspensif, y siégera. Il pourra juger de l'opportunité et de la légalité des décisions prises en matière d'investissements par la Société belge d'investissement pour les pays en développement au regard de la politique de coopération internationale de la Belgique..

03.03 Dirk Van der Maelen (SP): De verdeling 80-20 kwam niet ter sprake, maar dat komt wellicht bij de bespreking van het wetsontwerp aan bod.

03.03 Dirk Van der Maelen (SP): La répartition 80-20 n'a pas été abordée mais le sera lors du débat concernant le projet de loi.

Kunnen de acties van BIO door een extern bureau worden geëvalueerd?

Les actions de la Société belge d'investissement pour les pays en développement peuvent-elle être évaluées par un bureau externe ?

03.04 Staatssecretaris Eddy Boutmans (Nederlands): Ja, er komt een externe evaluatie. Tachtig procent lijkt mij bovendien een hoog percentage, aangezien het dikwijls niet eens MOL-landen betreft (minst ontwikkelde landen).

03.04 Eddy Boutmans, ministre (en néerlandais): Une évaluation externe sera en effet organisée. A mon estime, 80% représentent par ailleurs un pourcentage élevé étant donné que les PMA (pays les moins avancés) ne sont pas souvent concernés.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.55 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.55 heures.